

01
2010

letnik I

brezplačnik Pokrajinskega muzeja Celje
in Muzeja novejšje zgodovine Celje
ISSN 1855-8631

CELJSKE MUZEJSKE NOVICE

Ob 120-letnici rojstva Alme M. Karlin in 90-letnici njenega odhoda na pot okrog sveta smo v Pokrajinskem muzeju Celje konec lanskega leta postavili razstavo z naslovom Alma M. Karlin Poti. Zapuščina Karlinove do sedaj še nikoli ni bila tako celovito predstavljena.

Foto: Dragan Arigler

Foto: Jure Krajšek

Boginja ali dvorna dama?

Ob prenovi Knežjega dvorca v Celju je prišla na dan množica srednjeveških in rimskih ostalin. Še posebej zanimiva je ženska figura brez glave, izdelana iz belega pohorskega marmorja, ki je prezentirana in situ v razstavišču Celeia – mesto pod mestom.

>> 4

Foto: Sherpa

Božena Orožen

»Izraz je morda res zastarel, njegovo bistvo pa nikakor ne! Domači kraj, domovina in materni jezik imajo izjemen pomen v življenju posameznika, domoznastvo oziroma poznavanje doma pa je zelo pomembno, saj krepi regionalno in tudi nacionalno zavest.«

>> 5

Foto: Robert Hrnčič

Celje – portreti in vedute

Razstavljanje na prostem, v mestu, izven galerijskih in muzejskih zidov, je popularna ter prijazna oblika komunikacije dediščine in umetnosti z obiskovalci. Razstave so na ta način dostopne vedno in vsakomur, brez omejitev.

>> 6

Poglej muzej

mag. Tanja
Roženbergar
Šega,
direktorica
Muzeja novejš
e zgodovine
Celje

Foto: Šterpa

Kaj pomeni zate muzej, vprašam znanca, ko pogovor nanese na kulturo in kulturniško snovanje. Odgovor je pričakovan, prva asociacija z besedo muzej je odmaknjen, davni čas preteklosti, zajet v prostoru, kjer je malo prašno in kjer se ne sme prav ničesar dotakniti. Pa tudi odgovor na vprašanje, kdaj si nazadnje obiskal muzej, prav nič ne preseneča, če je povezan s spomini na šolo in obveznimi šolskimi ogledi. Nekateri med nami nas obiščete »po naključju«, a navdušeni odidete, drugi strumno hitite mimo naših vrat na Prešernovi 17 in se morda nikoli ne vprašate, kaj je za njimi, nekateri pa ste naši zvesti obiskovalci in prijatelji. In tudi zato odločitev za Celjske muzejske novice – da opozorimo, da smo tu, da vam obogatimo vaš vsakdan, da se z vami spominjamo in raziskujemo, da vam nudimo prostor druženja in ustvarjanja, da se skupaj izobražujemo in opozarjamo, uživamo v lepem, se včasih umirimo in razmislimo. Naš cilj je, da smo dostopni in zanimivi vsem ciljnim skupinam, zato vsem sporočamo, da je kultura tista, ki resnično bogati naše življenje in da je tista, ki na koncu rešuje, podpira in vodi v razvoju ... In še nekaj pomembnega – muzej smo složna ekipa, ki raziskuje, pripravlja, snuje program, ga izvaja, vam prisluhne in se z vami pogovori. Muzej so kustosi, ki prepoznavajo naše identitete in raziskovalne imperitive, dokumentalisti in restavratorji, ki jih skrbno uredijo za prihodnje rodove, muzej so pedagoginje, ki oblikujejo pester programe za obiskovalce, muzej so animatorke, ki vam odkrivajo našo ponudbo in jo skušajo čim bolj približati vašim pričakovanjem. Muzej je tajnica in računovodkinja, muzej je receptorka v trgovini, muzej je tudi tisti, ki zabija žeblje in žaga les za novo opremo razstave. Muzej smo ljudje. Za vas, naši obiskovalci.

Zato dobrodošli!

Celje je dobilo nov muzej!

Stane Rozman,
direktor
Pokrajinskega
muzeja Celje

Foto: Gregor Kaitc

To seveda ni novica dneva, ampak je že del zgodovine, ki jo poskušamo v muzeju predstaviti javnosti.

Pisalo se je davno leto 1882, ko je v Celju nastalo Muzejsko društvo. Skupina ljubiteljev zgodovine si je za svoj cilj zadala postaviti Mestni muzej. Celje, nekoč poimenovano tudi Troja secunda, je bilo polno ostankov antične Celeie. Že kmalu po ustanovitvi je Muzejsko društvo pripravilo svojo prvo razstavo in z njo pritegnilo pozornost Celjanov. Z leti je muzej dobil stalne prostore, kjer je lahko razstavil svoje zbirke, ki so z leti postajale vse večje in večje. Danes muzej hrani več sto tisoč predmetov, od katerih je le del prikazan na stalnih razstavah. Vsak izmed razstavljenih predmetov ima za sabo svojo zgodbo, ki je privlačna tako za laike kot za strokovnjake. Ne verjamete?

Pridite in si pogledjte, kaj vam lahko o preteklosti in sedanjosti povedo predmeti iz Pokrajinskega muzeja Celje. Ali so Celjski grofje še vedno vsi v muzeju? Ali res v muzeju ni več človeške kože, ki so jo od palca na roki do palca na nogi izrezali s telesa upornega kmeta? Ali Celjski strop na obiskovalca še vedno naredi tak vtis, kot ga je na vas naredil takrat, ko ste v času vašega šolanja prišli v muzej? Ali je res, da je razstava o Almi Karlin takšna, kot je še ni bilo? Zakaj hvalijo Celeio – mesto pod mestom, ki leži v nedrjih Knežjega dvorca, kot najlepši razstaviščni prostor daleč preko meja Slovenije, če pa je še nisem videl?

Na vsa ta vprašanja boste dobili odgovore, ko boste prišli v muzej. Izkoristite lep sončen dan za potep po starem delu mesta, se sprehodite po Savinjskem nabrežju in potem naj vas pot ponese v Staro grofijo ali pa v Knežji dvorec in videli boste, da je Celje dobilo nov muzej.

m n z r
muzej novejš e zgodovine | celje

Muzej novejš e zgodovine Celje,
Prešernova ulica 17, Celje
stalna razstava **Živeti v Celju, Otroški muzej Her-**
manov brlog, Zobozdravstvena zbirka
Fotografski atelje Josipa Pelikana,
Razlagova ulica 5, Celje
Odprto: torek–petek od 10.00 do 18.00 ure
(Fotografski atelje do 14.00 ure)
sobota od 9.00 do 13.00 ure
nedelja in prazniki od 14.00 do 18.00 ure
Zaprto: ob ponedeljkih, 1. in 2. januar,
velikonočna nedelja, 1. in 2. maj, 1. november,
25. in 31. december
Stari pisiker, Prešernova ulica 20, Celje
(ogled po predhodni javni)

POKRAJINSKI
MUZEJ
•
CELJE

Razstavišče Stara grofija, Muzejski trg 1, Celje
Stalne razstave: **Kulturno in umetnostno-**
zgodovinska razstava, Lapidarij
Občasne razstave: **Alma M. Karlin – poti,**
Srednjeveški tlakovci na Slovenskem, Mohn &
Kothgasser – poslikano bidermajersko steklo,
Svetišča ob reki

Odprto: torek–nedelja od 10.00 do 18.00 ure
Zaprto: ob ponedeljkih in praznikih

Razstavišče Knežji dvorec,

Trg celjskih knezov 8, Celje

Celeia – mesto pod mestom

Odprto: torek–petek od 10.00 do 12.00 ure in
od 16.00 do 18.00 ure

sobota od 10.00 do 12.00 ure

Za najavljene skupine je možen ogled tudi izven
odpiralnega časa.

CELJSKE MUZEJSKE NOVICE

april, 2010

ISSN 1855-8631

Izdajatelj: Muzej novejš e zgodovine Celje in
Pokrajinski muzej Celje

Odgovorna urednika: mag. Tanja Roženbergar
Šega in Stane Rozman

Glavna urednica: Barbara Trnovec

Uredniški odbor: dr. Tone Kregar, Marija
Počivavšek, Stane Rozman, mag. Tanja

Roženbergar Šega, Aleš Stopar, Barbara Trnovec

Oblikovanje: Metka Vehovar Piano, Inspiro d.o.o.

Lektoriranje: Špela Kregar

Naklada: 14.000

Tisk: Studio Ems d.o.o.

Časopis Celjske muzejske novice je brezplačnik,
ki izhaja dvakrat letno in je namenjen seznanjanju
najširše javnosti z delom muzejev.

Poti Alme M. Karlin

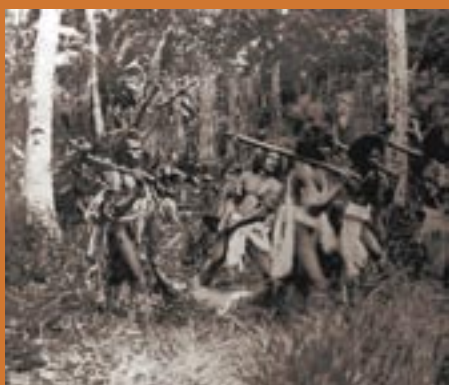

Foto: PMC

Staroselci iz Nove Gvineje

Ob 120-letnici rojstva Alme M. Karlin in 90-letnici njenega odhoda na pot okrog sveta smo v Pokrajinskem muzeju Celje (PMC) konec lanskega leta postavili razstavo z naslovom »Alma M. Karlin Poti«. Zapuščina Karlinove, ki jo poleg PMC hranita še Narodna in univerzitetna knjižnica v Ljubljani ter Osrednja knjižnica Celje, do sedaj še nikoli ni bila tako celovito predstavljena. V prostorih Stare grofije v Celju bo na ogled do 16. januarja 2011. v. š.

Ne meč'te piskrov stran

avtorica plakata Manja Vadla

Svojo interpretacijo kulturne dediščine, natančneje bogato muzejsko zbirko posode Westen-Emo, nam tokrat ponujajo Manja Vadla, Mark Požlep in Jure Cvitan, celjski umetniki mlajše generacije. Gre za nov, nekonvencionalen pristop tako k zbiranju kot prezentaciji in popularizaciji muzejskega gradiva. Obenem razstava predstavlja tudi začetek aktivnega muzejskega prikaza zgodovine celjskega delavstva, njegove kulture in dediščine. Razstavo bomo odprli v soboto, 19. junija, na Muzejsko poletno noč. T. K.

Srednjeveški tlakovci na Slovenskem

Srednjeveški tlakovci na razstavi v Pokrajinskem muzeju Celje bodo na ogled do konca meseca avgusta letos, še dlje pa jih boste lahko ohranili v spominu z novim spremljajočim katalogom. Tlakovci so likovni pojav v določenem času in prostoru in so nekakšen fenomen med kreativno umetnostjo in umetno obrtjo. Na svojevrsten način odstirajo duhovna stremljenja časa. Nastali so kot učinkovito estetsko dopolnilo in obogatitev cerkvenih ter grajskih prostorov. A. S.

Foto: Gabrijela Kovačič

Rekonstrukcija kapele s srednjeveškimi tlakovci

Mesto obujanja spomina na Almo Karlin

Almina hiša na Pečovniku 44 zlagoma dobiva nov obraz in postaja mesto obujanja njenega spomina. Muzej novejšje zgodovine Celje, Pokrajinski muzej Celje in Osrednja knjižnica Celje združujejo strokovnjake, ki se z Almino ustvarjalno zapuščino ukvarjamo že dlje časa, v svojih institucijah pa hranimo raznorodno gradivo – knjige, zapise, listine, dokumente, risbe, zbirke, osebne predmete in opremo. Nov razstavni prostor in prezentacija in situ na Pečovniku 44 nam pomenita svojevrsten izziv, ki ga želimo opraviti z odliko. T. R. Š.

Foto: MNZC

Hiša na Pečovniku 44 zlagoma dobiva nov obraz.

Celjski magistrat: besede z balkona

Foto: MNZC

V tej hiši se je pletla zgodovina mesta.

Ena najlepših mestnih stavb, v kateri od leta 1963 domuje Muzej novejšje zgodovine Celje, ima pestro preteklost. V njej je bila od leta 1830 mestna uprava – magistrat, kasneje tudi razni drugi uradi, službe in dejavnosti. V hiši se je, tako dejansko kot tudi na simboličen način, pletla zgodovina mesta, z njenega balkona pa so prebivalce Celja nagovarjali vsakokratni oblastniki. Raziskane in povezane drobce iz preteklosti magistrata predstavljamo na razstavi v muzejski kavarni in, prvič, tudi na muzejskem balkonu. Odprli jo bomo ob Mednarodnem dnevu muzejev, 18. maja 2010, opoldan. T. K.

Poslikano bidermajersko steklo

Foto: Paul von Lichtenberg

Mlada čarovnica na metli

V Lapidariju Pokrajinskega muzeja Celje bo do 6. junija na ogled razstava stotih poslikanih kozarcev iz prve polovice 19. stoletja. Nastajali so v delavnicah v Leipzigu, Dresnu, Berlinu in na Dunaju. Kozarce, poslikane v tehniki prosojnega emajliranja, so odnesli v svet kot spominke na dunajski kongres in danes slovijo kot najbolj zaželeni zbirateljski predmeti iz bidermajerskega obdobja. Razstava avtorja Paula von Lichtenberga je največja tovrstna predstavitev v Sloveniji doslej. J. R.

Rakuscheva trgovina z železnino

Foto: MNZC

Trgovina z železnino D. Rakusch je v hiši na današnji Stanetovi ulici delovala 156 let.

Le kateremu od Celjanov srednjih ali zrelih let ni poznana Rakuscheva trgovina? V hiši na Stanetovi ulici je delovala polnih 156 let. Rakuschi so svojo trgovsko firmo

ustanovili že leta 1810, torej pred natančno 200 leti, v Žalcu. Štiri leta kasneje so se preselili v Celje, najprej na Glavni trg, leta 1848 pa na Graško cesto, kjer so ostali do konca 2. svetovne vojne.

Trgovina z železnino D. Rakusch, ki je zaslovela kot ena največjih v tem delu Evrope, je svoje blago, ki je obsegalo širok asortiment – od železnine, gradbenega materiala, kmečkega orodja pa vse do predmetov za gospodinjstvo in notranjo opremo –, s kataložko prodajo tudi razpošiljala trgovcem širom države, najprej avstro-ogrsko in kasneje jugoslovanske. Leta 1945 je bila trgovina nacionalizirana, podjetje pa je predstavljalo temelj bodoči Kovinotehni. Pod imenom Železninar je trgovina na istem mestu delovala vse do leta 2004.

Hiša z eno najdaljših trgovskih tradicij v mestu je v novem tisočletju večkrat spremenila lastništvo, zato je Muzej novejšje zgodovine Celje originalno opremo trgovine, ki ima status kulturnega spomenika, leta 2002 dokumentiral, pet let kasneje pa shranil v svoje, sicer prepolne depoje; želeli smo namreč zavarovati njeno avtentičnost in celovitost.

Tako smo premični del Rakuscheve trgovine uspeli ohraniti za naše zanamce; del te trgovine je danes predstavljen na stalni razstavi Živeti v Celju. Skupaj s Celjani pa si želimo, da bi celoten inventar v prihodnosti spet kdaj zaživel v podobnem ambientu, v kakršnem je obstajal dolgo vrsto let, ter na ta način pričal o svoji bogati preteklosti. **MARIJA POČIVAVŠEK**

Boginja ali dvorna dama?

Ob prenovi Knežjega dvorca v Celju je prišla na dan množica srednjeveških in rimskih ostalin. Med vsemi po lepoti in kvaliteti izstopajo tri celopostavne plastike. Od obeh upodobitev »cesarjev« sta ohranjena le torza, bolje pa je ohranjena ženska figura. Vse tri plastike, izdelane iz belega pohorskega marmorja, so nekoč krasile glavni mestni trg – forum.

Še posebej zanimiva je ženska figura, ki je prezentirana in situ v razstavišču Celeia – mesto pod mestom. Ohranjena višina skulpture je 179 centimetrov, skupaj z glavo pa je bila visoka približno 210 centimetrov in je tako presegala naravno velikost. Oblečena je v dolgo, do tal segajočo prepasano obleko, na desnem ra-

menu speto s sponko. Preko obleke je ogrnjen plašč. Obe oblačili sta bogato in realistično nagubani, celotni figuri pa dajeta eleganten izgled klasičnih in helenističnih skulptur.

Čeprav je bila odkrita že leta 1993, še vedno ni jasno, koga naj bi predstavljala. Z gotovostjo lahko ovzremo interpretacijo Johanna Trösterja iz leta 1454 ali 1456, da gre za kip nimfe. Glede na nošo in držo je bolj verjetna domneva, da predstavlja portret pomembne ženske osebe s konca 1. ali 2. stoletja.

Na tem mestu lahko v zgodbo vpletemo tudi dva posvetilna napisa, ki ju je Lucij Kasij Maksim, stotnik VI. legije, doma iz Celeje, dal postaviti v čast Julije, hčerke cesarja Tita, Domicije, žene cesarja Domicijana, in Julije Procile, matere priljubljenega vojskovodje Gneja Julija Agrikole. Oba napisa, o katerih sta v preteklosti že pisala dr. Milan Lovenjak in dr. Božidar Slapšak, lahko datiramo med leti 90 in 96. Bila sta del večjega spomenika, ki je bržkone nosil tudi celopostavne kipe naslovljenk. Tako lahko upravičeno domnevamo, da naša figura predstavlja eno izmed dam z omenjenih napisov. **JURE KRAJŠEK**

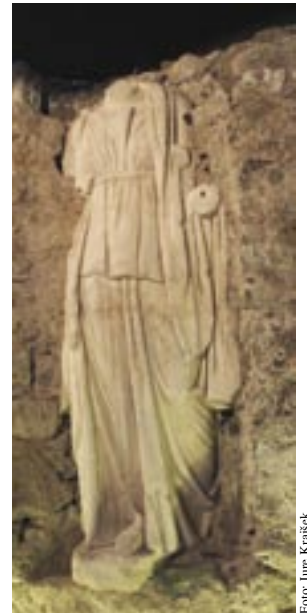

Foto: Jure Krajšek

V kleti Knežjega dvorca je na ogled eden najlepših antičnih kipov pri nas.

Kelih iz Torne

Na stalni razstavi Nacionalnega muzeja v Budimpešti je v ločeni vitrini razstavljeno mojstrsko delo – »kelih iz Torne«, edinstven primerek madžarske gotike mehkega sloga iz začetka 15. stoletja. Njegova zgodba se navezuje na Barbaro Celjsko.

Kelih iz pozlačenega srebra je bil verjetno izdelan v Budi in je v celoti graviran z nabožnimi motivi. Na nogi je umeščen grb donatorja, v katerem je upodobljena kneginja, nad grbom pa se dviga sv. Barbara s pozlačeno krono in stolpom. Sv. Barbara je upodobljena tudi na kupi.

Kelih je muzeju podaril grof Janos Keglevich leta 1815. Menili so, da je verjetno v grbu kot ženska z vihrajočimi lasmi upodobljena Barbara Celjska. Teza se je obdržala do konca 20. stoletja; kot poroča Etele Kiss se je takrat Pál Lővei podrobneje poglobil v zgodovino keliha in ugotovil, da grb z žensko pripada družini Özdögei Besenyő. Donator keliha je bil plemič Pál Besenyő, ki je v letih 1409–1432/35 živel v okolici Torna. Uspelo se mu je prebiti v najožji krog sodelavcev kralja Sigismunda Luksemburškega in kraljice Barbare. Povzpel se je do banskega naslova in bil med ustanovnimi člani Zmajevega reda. Tesno povezavo donatorja s kraljevim parom in kar dvakratno upodobitev svete Barbare na kelihu je tudi Lővei razumel kot hoteno prikrito opozarjanje na slovito kraljico Barbaro.

Jeseni si boste kelih lahko ogledali v Pokrajinskem muzeju Celje. **ROLANDA FUGGER GERMAĐNIK**

Foto: Sigismundus, Rex et Imperator, Ausstellungskatalog, Budapest – Luxemburg

Kelih lahko razumemo kot prikrito podobo Barbare Celjske.

Božena Orožen

Izraz je morda res zastarel, njegovo bistvo pa nikakor ne!

Znašla se je v družbi osmih izjemnih Slovencek, med drugim skupaj z dr. Spomenko Hribar, Alenko Puhar, Dubravko Tomšič in dr. Aleksandro Kornhauser. Nekateri, ki poznajo njeno delo, se ob dejstvu, da jo je v Trstu živeča esejistka in prevajalka Zora Tavčar v svoji knjigi Slovenci za danes leta 1991 umestila med »Slovence izjemnega formata« namuznejo, češ, da je takšna ocena pretirana. Drugi pa naspotno menijo, da se je celjska slavistka in raziskovalka povsem upravičeno znašla v tako eminentni družbi. »Tega sem bila seveda vesela, hkrati pa o sebi menim, da sem čisto povprečna Slovenka,« pravi pregovorno skromna Orožnova.

Skromnost ji tisti, ki jo poznajo – poleg delavnosti in natančnosti –, pripisujejo kot eno najbolj izrazitih osebnostnih lastnosti, sama pa poudarja: »Ne gre za skromnost, ampak za samokritičnost! Človek, ki je samokritičen, zna ceniti delo drugih in sebe ne postavlja kot merilo.«

Sama kot merilo za vrednotenje v strokovnem in osebnem delovanju na prvo mesto postavlja zadovoljstvo, ki ga posameznik občuti in tudi deli z drugimi. »Največje osebno zadovoljstvo sem občutila v pedagoškem delu, za katerega sem se počutila poklicano,« pravi Orožnova, ki je bila dolgoletna profesorica slovenskega jezika na I. gimnaziji v Celju. »Predavala je s takim žarom, kot da smo prvi, ki poslušamo tisto snov,« se spominja ena njenih nekdanjih dijakinj, sama pa pravi, da se ji je zdelo najbolj pomembno to, da bi dijaki vzpostavili spoštljiv odnos do jezika in literature.

»Sprva me je pritegovala predvsem metodika poučevanja, kasneje pa me je v povezavi s šolskim delom pritegnilo tudi domoznanstvo in tako sem svoje osnovno delo začela nadgrajevati z raziskovanjem na različnih področjih.« Prav domoznanstvo celjske regije pa je v naslednjih letih postalo osrednje področje njenega pok-

Foto: Štepa

licnega delovanja, leta 1983 se je namreč zaposlila v Osrednji knjižnici Celje kot vodja Domoznanskega oddelka in na tem mestu ostala skoraj desetletje, do upokojitve. »Čeprav sem pedagoško delo razumela kot svoje življenjsko poslanstvo, me je tudi novo delo zelo veselilo. Vključevalo je preučevanje starih tiskov, rokopisov, razglednic in fotografij, pa postavljanje razstav – med drugim sem leta 1989 postavila razstavo ob 100-letnici rojstva Alme Karlin – in objavljane izsledkov raziskav.«

Predana raziskovanju in promociji kulturne dediščine

V muzeju ni bila Orožnova nikoli zaposlena, veliko časa pa je posvetila raziskovanju in promociji kulturne dediščine, prav to pa sta tudi dve od temeljnih nalog muzejev. Zaradi narave svojega dela je večkrat sodelovala s kustosi in drugimi sodelavci Muzeja novejšje zgodovine Celje ter Pokrajinskega muzeja Celje. Z njimi sodeluje tudi še danes, v okviru Univerze za tretje življenjsko obdobje v Celju, katere pobudnica ustanovitve je bila leta 1994. Kot sodelavka univerze se še naprej ukvarja predvsem z domoznanstvom. Na vprašanje, ali ni izraz nekoliko zastarel, odločno odvrne: »Izraz je morda res zastarel, njegovo bistvo pa nikakor ne! Domači kraj, domovina in materni jezik imajo izjemen pomen v življenju posameznika, domoznanstvo oziroma poznavanje doma pa je zelo pomembno, saj krepi regionalno in tudi nacionalno zavest.«

Kako globoka je lahko ljubezen do domačega kraja, ilustrirajo besede njenega očeta, znamenitega celjskega zgodovinarja, avtorja temeljnih del o zgodovini Celja in okolice ter celjskega častnega meščana Janka Orožna. »Bilo je dan pred njegovo smrtjo. Stala sem ob njegovi postelji v bolnici in naenkrat zaslišala očeta nežno reči: 'Celeja, kako lepo ime ...'«

Vprašanjem o svojem očetu se v intervjujih ne more izogniti; samo od sebe se na primer zastavlja vprašanje, kako to, da se ni tudi ona odločila za študij zgodovine, ampak za študij slovenščine in ruščine ter kasneje še češčine? »Bolj kot zgodovina sta me zanimala literatura in ruski jezik, kar pa je prav tako posledica očetovega vpliva, bil je namreč velik slovanofil.«

In kaj šteje za svoj največji dosežek? Najbolj kompetentno se počuti na področju organiziranja in vodenja slovstveno ter kulturnozgodovinsko naravnanih ekskurzij po Sloveniji in zamejstvu. Kot urednica, delno pa tudi kot avtorica je sodelovala pri pisanju vodnikov, namenjenih izvajalcem tovrstnih ekskurzij, sicer pa je avtorica več kot 150 bibliografskih enot in okrog 40 razstav.

Delo Orožnove, ki je lani praznovala 80 let, cenijo tudi Celjani. Tako je med drugim leta 1989 prejela občinsko Prešernovo priznanje »za kulturno raziskovalno dejavnost v Celju«, leta 2000 pa je prejela zlati celjski grb »za izjemno življenjsko delo pedagoginje in kulturne delavke, ki živi s Celjem in za Celje«. Prejemanje nagrad in priznanj je po njenih besedah sicer prijetno, večjega pomena pa jim ne pripisuje. **BARBARA TRNOVEC**

Izdelajmo vsak svoj tlakovec!

Foto: Verica Zorko

Učenci I. OŠ Celje so se konec marca udeležili prve delavnice in izdelali vsak svoj tlakovec.

Za učence osnovnih šol bodo v Pokrajinskem muzeju Celje v naslednjih mesecih pod strokovnim vodstvom potekale delavnice, v okviru katerih bo vsak udeleženec iz gline ročno izdelal svoj tlakovec do faze sušenja in tako spoznal tehnologijo izdelave.

Kot pravi Aleš Stopar, avtor razstave Srednjeveški tlakovci na Slovenskem, ki je na ogled v Stari grofiji, so tlakovci »nekakšen fenomen med kreativno umet-

nostjo in umetno obrtjo in na svojevrsten način odstirajo duhovna stremeljenja časa«. Tlakovci, predstavljeni na razstavi, so bili večinoma najdeni v samostanih in gradovih. Motivi so zelo raznoliki – od geometrijskih vzorcev do fantastičnih upodobitev rastlin in živali –, najdemo pa jih ne le na tlakovcih, ampak tudi v knjižnem slikarstvu, na tapiserijah, preprogah, pohištvu in drugod. V srednjem veku so jih izdelovali lončarji in opekarji, to pa po Stoparjevih besedah ne pomeni, da so bili tudi avtorji upodobitev, ki jih na tlakovcih srečujemo. Le najbolj nadarjeni so matrice izdelovali sami, v glavnem pa so jih posnemali po vzorcih kiparjev, rezbarjev, zlatarjev in drugih, ustvarjalnega oblikovanja bolj večjih mož.

Udeleženci delavnice bodo s pomočjo glin in modelov lahko izdelali dva tipa tlakovcev in sicer z matrico ter ročnim žigosanjem. Naslednja faza v tehnologiji izdelave je sušenje, kateremu sledijo barvanje, peka in včasih tudi glaziranje. Delavnica bo trajala dve šolski uri, potekala pa bo v prostorih Stare grofije – ob lepem vremenu v čudovitem ambientu pod arkadami. **BARBARA TRNOVEC**

Celje – portreti in vedute, fotografska razstava na prostem

Razstavljanje na prostem, v mestu, izven galerijskih in muzejskih zidov, je popularna ter prijazna oblika komunikacije dediščine in umetnosti z obiskovalci, sprehajalci, meščani, krajani, turisti. Razstave so na ta način dostopne vedno in vsakomur, brez omejitev, ki jih postavljajo zidovi ter odpiralni časi, torej podnevi in ponoči ter ob vsakem vremenu.

Na ta način sodobni urbani prostori in krajina dobivajo nove vsebine, z njimi pa se bogati tudi mesto samo. Muzej novejšje zgodovine Celje je k projektu »Celje – vedute in portreti«, ki ga oblikujemo v sodelovanju z Rotary klubom Barbara Celjska, pristopil na podlagi usmeritve, da širimo razstavni prostor tudi na prosto, izven zidov naše stavbe na Prešernovi ulici, s čimer se želimo še dodatno približati obiskovalcem in jim ponuditi tudi drugače oblikovano razstavno formo.

Fotografska razstava na prostem bo na ogled do 11. maja letos. Vsebine, ki jih podajajo fotografije avtorjev Jureta Kravanje in Roberta Hutinskega, so tematsko povezane s temami naših raziskav, ki vključujejo mesto Celje in različna dogajanja v njem. Na ta način muzej vzpodbuja zavest o mestu in radovednost o njem, krepi občutek prispevanja h kulturi in k življenju mesta in je enakovreden instrument komuniciranja v urbani krajini. Muzej tako odpira nov razstavni prostor – galerijo na prostem. K projektu je pristopila tudi Mestna očina Celje in želimo si, da bi na ta način oblikovali trajno razstavno govorico, ki nas bo nagovarjala vsako leto. **TANJA ROŽENBERGAR ŠEGA**

Delam v muzeju: muzejski animator

Foto: MNZC

Vodstva muzejskega animatorja so prilagojena potrebam obiskovalca.

Vstop skozi vrata muzeja obiskovalca pripelje naravnost do muzejskega animatorja, ki predstavlja prvi, dostikrat pa tudi edini stik obiskovalca z muzejem, z njegovo vsebino in formo. V Muzeju novejšje zgodovine Celje se najpogostejša komunikacija med muzejem in javnostmi odvija prav med vodstvi po naših stalnih in občasnih razstavah.

Muzejski animator obiskovalcu predstavi vsebino razstave, na kateri se nahaja, hkrati pa mu približa celoten muzej in njegovo poslanstvo. Opozori ga na kulturno dediščino, katere del je naša institucija, ga popelje skozi kotičke in prostore razstavišč, kjer se odvijajo zgodbe ljudi ter muzejskih predmetov, da lažje začuti in doživi predstavljene teme ali obudi svoj lasten zgodovinski spomin.

Vodstva muzejskega animatorja so prilagojena potrebam obiskovalca, njegovim željam, interesom, starosti, predhodnemu znanju, času in tudi pripravljenosti. To seveda pomeni, da mora znati animator dobro oceniti obiskovalca, da mu v danem trenutku ponudi tisto, kar si od njega in od obiska muzeja želi. Zato ni slabo, če je animator tudi kanček psihologa, ki ve, kako oceniti človeka pred njim. Tako delo je seveda prava dogodivščina, ki ne dopušča veliko možnosti za monotonost, dolgočasnost ali vedno ponavljajočo se rutino. Kljub temu da je pravzaprav delo muzejskega animatorja že vnaprej razumljeno kot (raz)dajanje, pa lahko sama, kot nekdo, ki ta poklic opravlja, zatrdim, da delo muzejskega animatorja omogoča tudi sprejemanje, ki človeka bogati in mu daje potrebno širino. **KATJA PUR**

Pokrajinski
muzej Celje

Muzejski
trg 1,
Celje

Rute in ogrlice v embalaži
z Alminimi cvetličnimi
motivi
od 10,00 do 20,00 EUR

Almin pomlajevalni čaj
4,20 EUR
Zapestnica
13,00 EUR

Almin potovalni set
3,00 EUR

Srednjeveški kozarec
5,50 EUR

Gotska pečnica
13,00 EUR

Rimski prstan,
srebro s pozlato,
aventurin
64,00 EUR

Celeia, Arheološka
podoba mesta, I. Lazar
15,00 EUR
Od škofije do škofije, več
avtorjev
19,00 EUR
Kuharca, V. Šlibar
12,00 EUR

K zvezdam in nazaj,
R.F. Germadnik
5,00 EUR
Stari grad Celje,
A. Stopar
5,00 EUR
Tri zvezde za celjske
kneze, B. Štampe Žmavc
12,00 EUR

Muzej
novejše
zgodovine
Celje

Prešernova
ulica 17,
Celje

Svečnik emajliran,
školjkaste oblike
6,00 EUR

Knjiga Josip Pelikan,
arhitektura in industrija
Celje, 2007,
111 str., trda vezava
28,00 EUR

Zbornik Almine meje in
margine, Celje, 2009,
184 str., trda vezava
19,00 EUR

Knjižna
kazalka
s podobo
Alme M.
Karlin

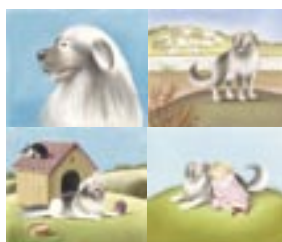
kovano srebro, oblikovala
in izdelala akademska
slikarka in oblikovalka
plemenitih kovin
Dijana Kočica
50,00 EUR

Otroške majice Herman
Lisjak, kratek rokav
velikost 6 (rumena)
8,00 EUR
velikost 8 (modra)
8,00 EUR
velikost 10 (rdeča)
9,00 EUR
velikost 12 (bela)
9,00 EUR

Set Herman Lisjak
(moder, rdeč, rumen ali
zelen rob)
8,00 EUR

Razglednica Kraški ovčar
različni motivi
0,50 EUR

Družabna igra SPOMIN
5,00 EUR

Na otvoritvi razstave Celeia – mesto pod mestom v Knežjem dvorcu je kustos PMC Jure Krajšek županu MOC Bojanu Šrotu med drugim pojasnil, kako graditi ceste, da vzdržijo naslednjih 2000 let.

Foto: Nataša Zmaher

Lepota znamenitega Celjskega stropa je očarala tudi atletinjo Jolando Čeplak – pod stropom je namreč konec lanskega leta obljubila večno zvestobo svojemu izbrancu Andreju Batagelu.

Foto: Svitl Pinter

Otroški muzej Hermanov brlog ne poznajo le slovenski otroci; nad njim so navdušeni tudi v deželi vzhajajočega sonca.

Foto: MNZC

Že lansko pomlad je Hermana Lisjaka obiskal Kraški ovčar, ki se pri njem še vedno muči. Obiščite ju tudi vi!

Foto: Gregor Kaitič

Mag. Vladimir Šlibar, avtor izjemno uspešne razstave »Alma M. Karlin Poti«, je bil na dan odprtja razstave vidno zadovoljen, saj je bilo za njim več mesecev naporenega dela.

Foto: Gregor Kaitič

Kaj se kuha v kotlu? Kuhar je na odprtju razstave Srednjeveški tlakovci na Slovenskem temeljito premešal golaž in napovedal uspešno muzejsko leto.

Foto: Verica Zorko

Višoki gostje dajejo našemu delu dodatno priznanje. Obiskala nas je tudi prva dama Republike Slovenije, gospa Barbara Miklič Türk.

Foto: Gregor Kaitič

Zadovoljstvo s prenovljeno stalno razstavo Živeti v Celju so delili tako avtorji kot obiskovalci, ki so si jo ogledali že ob odprtju, v še večjem številu pa ob kulturnem prazniku.

Foto: Gregor Kaitič

Nagradno vprašanje

Kateri pomembni obletnici, povezani s celjsko popotnico in pisateljico Almo M. Karlin, smo s postavitvijo razstave »Alma M. Karlin Poti« lansko leto obeležili v Pokrajinskem muzeju Celje?

Odgovor:

Ime in priimek:

Naslov:

Odgovore pošljite do petka, 30. aprila 2010, na naslov Pokrajinski muzej Celje, Trg celjskih knezov 8, 3000 Celje, s pripisom »Nagradno vprašanje«. Tri izmed pravih odgovorov bomo nagradili z lepim darilom iz naše muzejske trgovine in z dvema brezplačnima vstopnicama na omenjeno razstavo, ki bo na ogled do konca januarja 2011. Nagrajenci bodo obveščeni po pošti.

